

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Pastorale Missionariorvm

Verjuys, Jean-Baptiste

Antverpiæ, 1682

10. Vtrùm in locis missionis liceat quibuscumque legere Biblia in lingua vulgari.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41565

probant, ac si verè convincant in materia hæresis. Et qui componunt apologias pro illorum librorum defensione, licet etiam secretò nemini ostendendo, Non tamen illi qui ipsum auctorem laudarent de ingenio, stylo aut eloquentiâ: dummodo non laudarent in quantum est hæreticus.

Inquires: Quid dicendum sit si quis tantùm disputationis, aut majoris inquisitionis gratiâ aliqua argumenta proponat. Resp. Quod hoc ex intentione & circumstantiis pensandum sit. Si enim hoc faciat dum est in dispositione ut ad fidem Catholicam se convertat, nulla est difficultas, cum laudabile sit, ut omnia bene discutiat, ut tanto firmiter se convertat. Si autem Catholicus sit & pravo animo, vel ex respectu Auctoris id faciat, verè inter defendentes erit computandus.

ARTICULUS X.

Virum in locis missionis, liceat quibuscumque legere Biblia in linguâ vulgari.

IN indice librorum prohibitorum edito jussu pij IV. regulâ 4. hoc est expressè prohibitum; & committitur Inquisitori aut Episcopo

copo (ubi non sunt Inquisitores) ut cum consilio Parochi, vel confessori concedatur hoc aliquibus quibus id utile judicaverint. Licet autem hæretici hanc prohibitionem graviter improbent, quasi Ecclesia injustè privet populum, Latinæ & Græcæ linguæ ignarum, lectione S. Scripturæ, quæ tamen deberet omnibus commendari. Meritò tamen hoc prohibetur præcipuè rudioribus, quibus illa lectio non utilis sed nociva esse solet. Nihilominus illis permittitur ex Parochorum consilio, quibus illa lectio judicatur utilis futura. Prohibetur autem non propter ipsam S. Scripturam, cujus lectio ex se bona est, sed propter infirmitatem malè intelligentium, aut ex malitiâ abutentium; & hoc exprimit Pontifex præfatus, quia experimento manifestum est promiscuam lectionem in vulgari linguâ ob hominum rudium temeritatem plus detrimenti, quàm utilitatis adferre. Et hoc conforme est Epistolæ 2. Petri 3. v. 16 ubi dicit de Epistolis Apostoli Pauli: *In quibus sunt quedam difficilia intellectu quæ indocti & instabiles depravant, sicut & ceteras Scripturas, ad suam ipsorum perditionem.* Ideo etiam Apostolus 1. Cor. 12. distinguit gratias gratis datas, & quod unum quidem detur sermo sapientiæ, alii sermo scientiæ, alii interpretatio sermonum. Ac proinde non omnibus credenda est illa interpretatio, aut S. Scripturæ intellectio, sed quibus hoc per Ecclesiam conceditur, videlicet doctioribus.

S. Au-

S. August. lib. i. de morib. Ecclesiæ cap. i. vult intelligentiam S. Scripturæ peti à Doctoribus: *Quis*, inquit, *mediocriter sanus non intelligat Scripturarum expositionem ab iis petendam esse, qui earum Doctores se esse profiterentur?* Refert etiam Rufinus de SS. Doctoribus Basilio & Nazianzeno: *In monasterio per annos tredecim, omnibus Græcorum secularium libris remotis, solis Scripturæ Divinæ voluminibus operam dederunt, eorumq; sensum non ex suo cerebro, sed ex majorum scriptis & auctoritate hausserunt, quos & ipsos ex Apostolicâ successione intelligendi regulam accepisse constabat.*

Quis igitur non improbet, S. Scripturæ lectionem omnibus rudibus & indoctis hominibus concedere, pro cuius intellectu tanti Doctores tot annos insudârunt, ut verum sensum non ex proprio cerebro sed majorum scriptis & auctoritate eruerent? Apté huc faciet S. Hieronymus in Epist. ad Paulinum, ubi etiam suo tempore promiscuam hanc lectionem S. Scripturæ improbat his verbis: *Sola Scripturarum arsest quam sibi passim omnes vendicant, hanc garrula anus, hanc delirus senex, hanc sophista verbosus, hanc universi præsumunt, lacerant, docent antequam discant.* Quàm hoc verum sit inter hæreticos satis est manifestum. Ubi omnes cujuscumque conditionis, pueri, mulierculæ, ancillæ, & quæcumque rudes personæ,

pro suo captu Biblia Sacra legunt & pervolvunt, ipsos etiam pseudoministros interdum confundentes. Et inde tot non tantum diversarum hæresum, sed intra eandem familiam tanta opinionum diversitas.

Nec ideo privantur utilitate Sacræ doctrinæ Scripturarum, quia sufficienter à Pastoribus & Concionatoribus illa proponuntur, quæ ipsis necessaria sunt, imo utilia tam ad fidem, quam ad mores, qui ideo dentes dicuntur Ecclesiæ, ut Sacras Scripturas quodammodo mastitent, & rudi populo pro sua capacitate in sermonibus suis ingerant.

Notat verò Marchantius Tomo 2. tract. 2. tit. 2. sect. 4. q. 3. dub. 6. & ex ipso Loth tract. 13. q. 2. art. 8. sub finem, quod in multis locis Belgij consuetudo jam invaluit, quod honestis, ac prudentibus personis sæcularibus Bibliorum lectio permittatur, dissimulatione potius quam concessâ licentiâ, nec in hoc ab Ordinariis contradicitur. Quod magis adhuc est in usu in locis missionum. Advigilandum tamen ne quis hæc consuetudine abutatur. Judico verò id non faciliè fieri debere sine consensu Pastorum aut Missionariorum, qui in illis partibus utuntur facultatibus Pastoralibus. Examinanda autem ab ipsis sunt Biblia, quibus utuntur ne corrupta sint. Nec illa facultas faciliè concedenda, nisi iis de quibus præsumi non potest, quòd venenum inde haurient, unde salutem haurire deberent. Nec Sacri illi libri legendi
sunt

sunt ex vanâ curiositate, sed ad instructionem.

Præterea accuratè advertenda est prohibitio Conc. Trid. ne quis verbis S. Scripturæ ad profanos sensus detorqueat. Ita prohibet severissimè sess 4, sub finem.

ARTICULUS II.

An passim permitti possit lectio controversiarum in vulgari idiomate.

E Videns est quòd talis lectio multis sit perniciosa, maximè illis qui simplicioris sunt ingenij, aut qui non satis firmi sunt in fide; Aut etiam qui feruntur periculosâ curiositate attendentes potius quid hæreticus proponat, quàm quid scriptor Catholicus resolvat aut respondeat.

Nihilominus in locis vicinioribus hæreticis & præcipuè inter ipsos hæreticos sæpè utiliter conceditur talis lectio, ut Catholici inde armentur contra venenosas versutias hæreticorum, qui passim in quibuscumque conversationibus clamorosis verbis, multa contra Catholicam fidem effutiunt; non ut inde accipiant occasionem cum ipsis disputandi de quo supra tract. 4. art. 15. Sed ut auferatur ab hæ-

K 6

reticis